

DE ROL VAN BIOMASSA IN DE CIRCULAIRE ECONOMIE VANUIT WATERSCHAPS PERSPECTIEF

10 oktober 2018, Zegveld

1. Biomassa en circulariteit
2. Aanpak Rijk
3. Inzet waterschappen
4. Waar komt het bij elkaar
5. Kansen en mogelijkheden

OUTLINE OF A CIRCULAR ECONOMY

PRINCIPLE

1

Preserve and enhance natural capital by controlling finite stocks and balancing renewable resource flows
 ReSOLVE levers: regenerate, virtualise, exchange

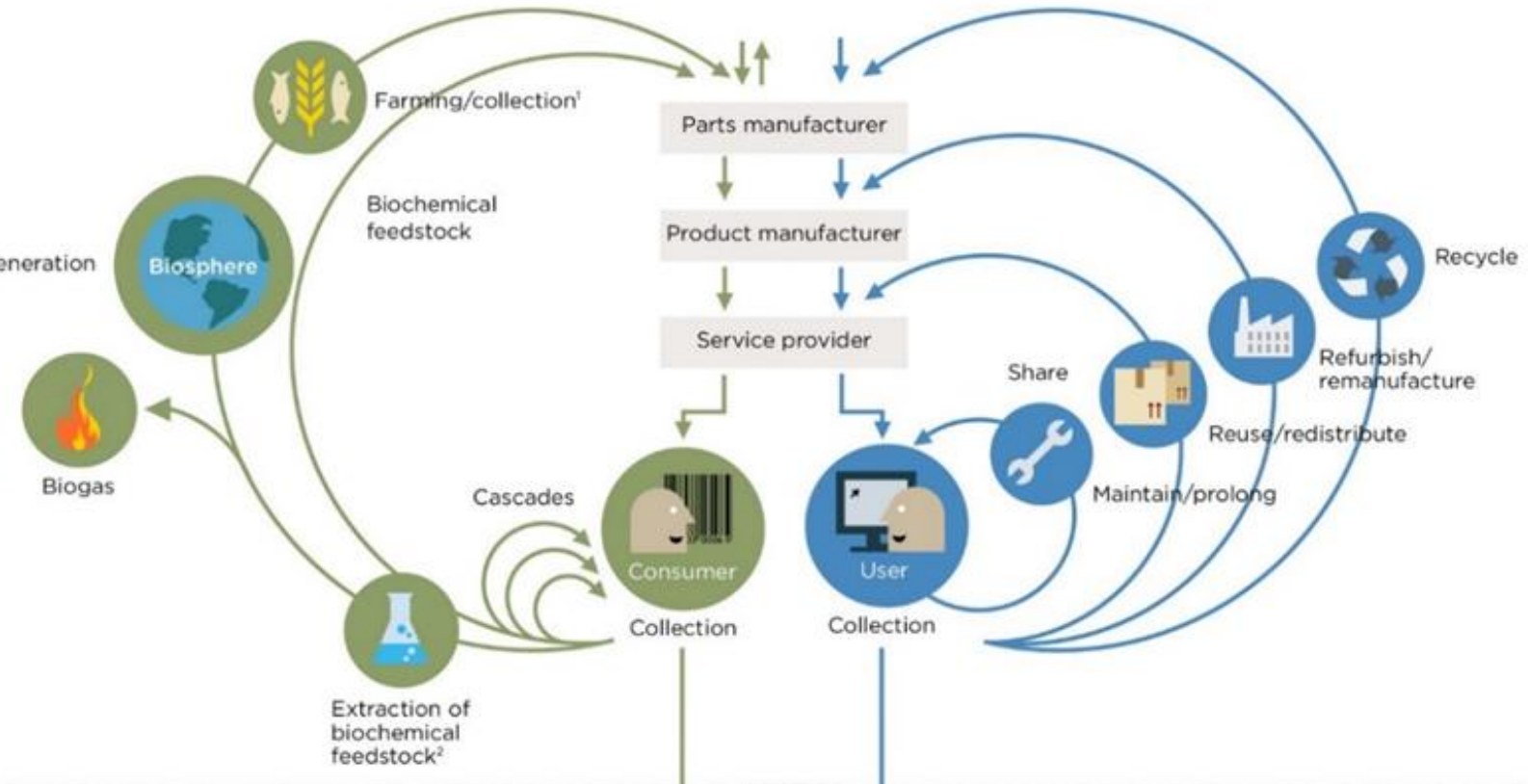
Renewables flow management

Stock management

PRINCIPLE

2

Optimise resource yields by circulating products, components and materials in use at the highest utility at all times in both technical and biological cycles
 ReSOLVE levers: regenerate, share, optimise, loop

PRINCIPLE

3

Foster system effectiveness by revealing and designing out negative externalities
 All ReSOLVE levers

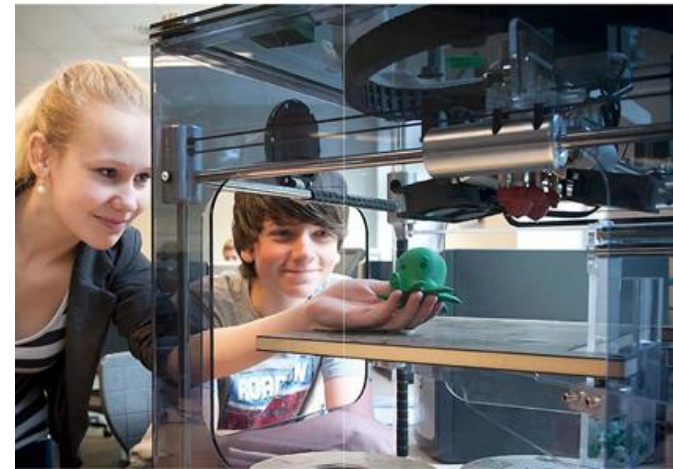
Minimise systematic leakage and negative externalities

1. Hunting and fishing
 2. Can take both post-harvest and post-consumer waste as an input

AANPAK RIJK (1)

- Rijksbreed programma “Nederland circulair in 2050” (2016)
- Ondertekening Grondstoffenakkoord (januari 2017)
- Presentatie (5) Transitieagenda’s (januari 2018)
- Kabinetsreactie (juni 2018)

Nederland circulair
in 2050

AANPAK RIJK (2) 5 TRANSITIE AGENDA'S

- Biomassa en voedsel
- Kunststoffen
- Maakindustrie
- Bouw
- Consumptiegoederen

**BIOMASSA
& VOEDSEL**

AANPAK RIJK (3) TRANSITIE BIOMASSA EN VOEDSEL

- Biomassa bevindt zich in het hart van de circulaire economie. Het is een **hernieuwbare grondstof** die CO₂ uit de lucht vastlegt en een **breed scala aan toepassingsmogelijkheden** biedt. Zo is **biomassa de grondstof** voor voedsel, veevoer, materialen, transportbrandstoffen en energie.
- Biomassa is geen enkelvoudige grondstof, maar een verzamelnaam voor een scala aan landbouwgewassen, hout, grassen, gewassen die in het water geteeld worden zoals algen en wieren en reststromen die in de keten van oogst tot en met consumptie en eindverwerking ontstaan.

INZET WATERSCHAPPEN (1) INVESTERINGSAGENDA UVW/IPO/VNG

3 thema's:

- Energietransitie
- Klimaatadaptatie (wateroverlast en hittestress)
- Circulaire Economie

<https://youtu.be/mhv9lkeicvo>

Naar een
duurzaam
Nederland

Gemeenten, provincies
& waterschappen
presenteren:
Investeringsagenda
voor Kabinetsformatie
2017

energie neutraal, klimaatbestendig en circulair

INZET WATERSCHAPPEN (2)

EFGF: “WINNEN WAT VAN WAARDE IS”

- Netwerkorganisatie van alle waterschappen;
- Ambitie om kringloop te sluiten:
 - Ambitie in 2050: afvalwater 100% inzetten in waardevolle producten;
- Terugwinning van fosfaat, alginaat, cellulose, bioplastics, **biomassa**, humuszuren, schoon water;
- Organisatie in verschillende werkgroepen (juridische werkgroep, **biomassa**, nutriënten etc.) met één kernteam.

INZET WATERSCHAPPEN (3) DUURZAAM GWW

WAAR KOMT HET BIJ ELKAAR

- **Regionale uitvoering**
 - regionale CE strategieën (van berm naar bladzijde).
 - circulair inkopen
 - circulair aanbesteden (gebruik maken van grondstoffen van de waterschappen (beschoeiing, verkeersborden, afdruipremmer)
- **Klimaat en Regiodeals**
 - instrumentarium vanuit het Rijk voor financiële ondersteuning initiatieven
- **Uitvoeringsprogramma CE**

UITVOERINGSPROGRAMMA CE

- Green tape (Task Force herijking afvalstoffen)
- Versnellingshuis (voor circulaire initiatieven (bedrijfsleven))
- MVI inkopen
- CO2 beprijzing
- Uitrol Grondstoffenfabrieken
- Mogelijke meekoppel kansen met andere initiatieven

WE KUNNEN ONZE EIGEN LEVERANCIER WORDEN

- Papier uit biomassa (waterplanten, bermgras)
- We kunnen onze eigen verkeersborden maken
- Oeverbescherming van ons eigen materiaal (maaisel en slib)

